

REBOUND UUTISKIRJE

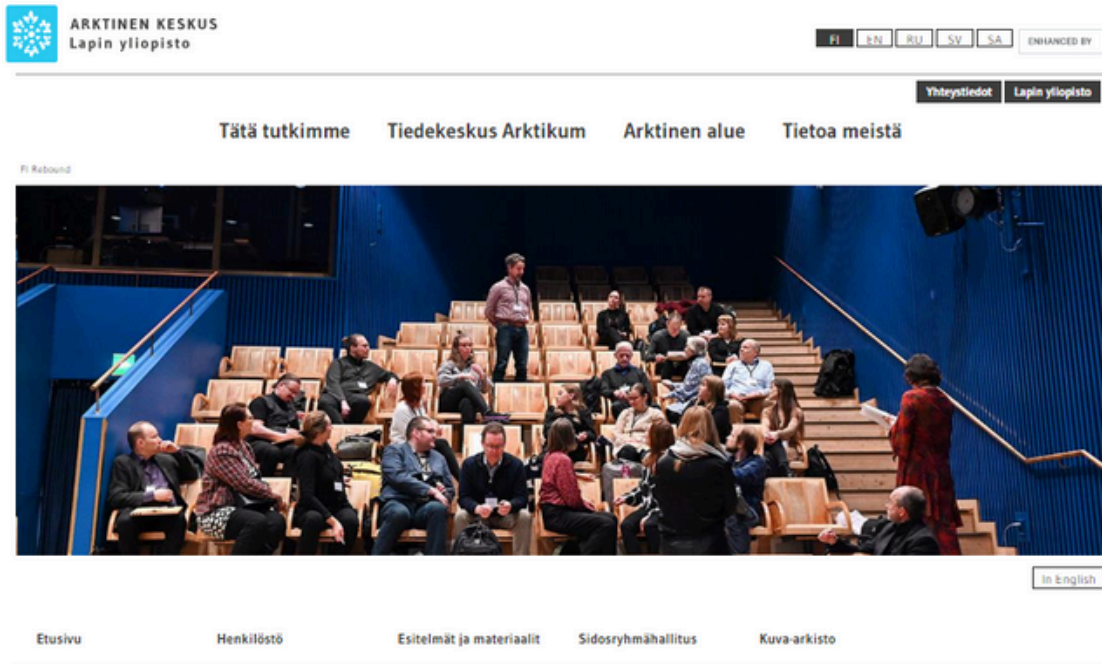
KESÄKUU
1/2024

Hyvää alkanutta kesäkuuta!

Tässä uutiskirjeessä esittelemme kuluneen talven ja kevään aikana REBOUND-hankkeessa tehtyä ja tapahtunutta sekä luomme katseen jo tulevaisuudessa siintävään.

Koko REBOUNDin tiimi toivottaa kaikille uutiskirjeen lukijoille oikein aurinkoista ja lämmintä kesää!

Ollaan yhteydessä! Löydät yhteystietomme uutiskirjeen lopusta.

REBOUND: Uudet rajat kohti resilienttiä ja oikeudenmukaista yhteistä arktista tulevaisuutta

Tutkimuksen tavoitteet

REBOUND-hankkeella vastataan ilmastonmuutoksesta, biologisen monimuotoisuuden vähenemisestä ja niihin liittyvistä maankäytön muutoksista johtuviin sosiaalisiin ja taloudellisiin haasteisiin.

REBOUND esittää, että oikeudenmukaisen vihreän siirtymän onnistumiseen tarvitaan ymmärrystä siitä, mitä "oikeudenmukaisuus" tarkoittaa eri toimijoiden näkökulmasta: miten riskit, hyödyt ja haitat jakautuvat ja miten ne huomioidaan suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Tutkimusalueena Pohjois-Suomi

Poikkitieteellisesti ja yhteissuunnittelun keinoin voidaan paremmin vastata ilmaston- ja ympäristömuutokseen ja niihin liittyviin maankäytön haasteisiin, ja siten edistää sosioekologista resilienssiä. Tämä REBOUNDin osallistava lähestymistapa ohjaa matkaa kohti oikeudenmukaista ja kestävää tulevaisuutta.

Tutkimuksen painopiste on Pohjois-Suomessa, jossa kansallisten ilmastotavoitteiden ja muuttuneen geopolittisen tilanteen aiheuttama energiapolitiittinen ja maankäytön muutos on jo aiheuttanut konflikteja paikallisella tasolla.

REBOUNDin nettisivut

Voimme iloisesti todeta, että hankkeemme nettisivut ovat saaneet kevään aikana uuden, päivitetyn ilmeen. Nettisivuiltamme löytyvät tiedot liittyen hankkeen tavoitteisiin, hankkeessa työskenteleviin henkilöihin, hankkeen puitteissa järjestettyjen tapahtumien esitelmiin ja materiaaleihin, sidosryhmähallituksen kokoonpanoon ja kuva-arkistoon. Kuulisimme mielellämme, mitä mieltä olet nettisivuistamme! Päivitämme sivuja säännöllisesti.

REBOUNDin nettisivut löytyvät klikkaamalla ylläolevaa kuvaa tai osoitteesta <https://www.arcticcentre.org/FI/Rebound>

Kuva: Anne Raja-Hanhela

Talviseminaari 14.-15.3.2024

REBOUND-hanke järjesti maaliskuun puolivälissä Talviseminaarin Rovaniemellä, jossa keskusteltiin eri sidosryhmien kanssa oikeudenmukaisesta vihreästä siirtymästä.

Seminaarissa tuli esille, että oikeudenmukaisen vihreän siirtymän toteuttamiseen tarvitaan kokonaisvaltaista ymmärrystä siitä, miten Pohjois-Suomen alueelle suunniteltujen investointihankkeiden hyödyt, riskit ja haitat jakautuisivat mahdollisimman oikeudenmukaisesti.

REBOUND-hankkeen johtaja, dosentti ja yliopistotutkija **Tanja Joona** sekä hankkeen koordinaattori, yliopistotutkija **Mia Landauer** pitivät tapahtumaa erittäin onnistuneena.

– “Hankkeen teema on yhteiskunnallisesti tärkeä ja se koskettaa monia ihmisiä. Siksi oli hienoa, että tapahtumassa oli mukana erilaisia ihmisiä ja monet sidosryhmät olivat edustettuina. Tästä on hyvä jatkaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa”, tutkijat totesivat seminaaripäivien päätteeksi.

Kiitos kaikille seminaariin osallistuneille!

Talviseminaarissa pidetyt puheenvuorot esityksineen ja tapahtumasta kirjoitettu blogipostaus ja uutinen löytyvät alla olevista linkeistä.

Esitelmät ja materiaalit

REBOUND: Uudet rajat kohti resilienttiä ja oikeudenmukaista yhteistä arktista tulevaisuutta

Uni of Lapland

Taide kehystää tieteen rinnalla ajatteluamme muutoksesta ja resilienssistä

Kaikuja Arktikselta - Arktisen keskuksen ajankohtaisblogi

Uni of Lapland

REBOUND-hankkeen talviseminaarissa keskusteltiin oikeudenmukaisesta vihreästä siirtymästä

Tutkimushankkeen tarkoitus on tuottaa ymmärrystä oikeudenmukaisen vihreän siirtymän edellytyksistä. Seminaarissa korostui paikallisten kuuleminen ja osallistaminen.

Uni of Lapland

Työpakettien kuulumisia

WP1

Kuluneen talven ja kevään aikana ensimmäinen työpaketti on mm. järjestänyt Talviseminaarin eri sidosryhmille, tuottanut ensimmäisen tilannekuvaraportin, koonnut sidosryhmähallituksen (johon kuuluvat henkilöt on julkaistu hankkeen nettisivuilla), valmistellut erilaisia esityksiä konferensseja ja vierailevia ryhmiä varten. Arktisessa keskuksessa on käynyt monia eri tahon vierailijoita tutustumassa REBOUNDiin, mikä kertoo hankkeen kiinnostavuudesta: kansainvälisiä vierailijoita on tullut mm. Perusta asti. Olemme saaneet vieraaksi myös Maria Ohisalon, joka vieraili luonamme toukokuun puolessavälissä. Vierailuja on tehty myös Arktisen keskuksen ulkopuolella, sillä “Kutsu REBOUND kylään!” -kahveja on järjestetty mm. Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliiton (MTK) kanssa Oulussa, jossa keskusteltiin ajankohtaisista asioista maatalouden murrokseen, maankäyttöön sekä moniyrittäjyyteen liittyen. Odotamme innolla syksyä, sillä silloin REBOUND-tiimiimme hyppää mukaan viestintäalan ammattilainen Miia Kärnä!

Kuva: Tanja Joona

Kuva: Juulia Tikkanen

Työpakettien kuulumisia

WP2 & 3

Toinen ja kolmas työpaketti tekevät tiiviisti yhteistyötä tapaustutkimusten merkeissä. Tänä keväänä työpaketeissa on valittu tapaustutkimusten kohteet, jotka kohdistuvat Ranualle, Savukoskelle, Tornioon, Tervolaan ja Simoon. Ranuan ja Savukosken tapaustutkimuksissa tarkastellaan mm. kuntien alueelle sijoittuvia tuulivoima- ja kaivosprojekteja sekä metsätaloutta ja poronhoitoa. Ranualla tarkastellaan myös maatalouden moniyrittäjyyttä. Torniossa ja Tervolassa tarkastellaan niin ikään tuulivoimaa, kun taas Savukoskella kaivostoimintaa. Näillä alueilla tullaan tekemään syksyn 2024 aikana osallistavia PPGIS-paikkatietokyselyitä (Public Participation Geographic Information System), joissa kysytään mm. paikallisten asukkaiden ja elinkeinonharjoittajien mielipiteitä ja näkemyksiä maankäyttöön liittyen.

Tutkijat ovat kartoittaneet laajasti jo olemassa olevaa tutkimusta sekä aineistoja, joita tapaustutkimuksissa voitaisiin hyödyntää. Tämä on ollut tärkeää pohjatyötä empiiriselle aineistonkeruulle, joka alkaa syksyllä 2024. Tutkijat ovat kartoittaneet myös sidosryhmiä ja haastateltavia syksyllä tai syystalvella järjestettäviin työpajoihin. Maatalouden moniyrittäjyyteen liittyen tarkoituksena on tehdä alustavia haastatteluja ja niiden perusteella laatia nettikysely. Työn alla on myös jo useita artikkeleita liittyen vihreään siirtymään ja poronhoitoon.

Kuva: Mia Landauer
(Kuva otettu Oulunsalosta)

Työpakettien kuulumisia

WP2 & 3

Tutkijoita Suomen ympäristökeskuksesta ja Lapin yliopiston Arktisesta keskuksista ovat käyneet keväällä Lapin tuulivoimasuunnitteluun ja -kehitystilanteeseen liittyviä keskusteluja Lapin liiton ja Lapin ELY-keskuksen kanssa. ELY-keskuksella ja Lapin liitolla on ollut erinomainen tilannekuva tuulivoiman kehityksestä ja siihen liittyvistä prosesseista, haasteista ja toimijakentästä. Keskustelut ovat auttaneet tutkijoita tarkentamaan tutkimuskysymyksiään ja erityisesti valitsemaan tutkimuskohteita, joiden parissa työskentely parhaiten edesauttaa tutkimuksen tavoitteiden ja yhteiskunnallisen vaikutuksen saavuttamista. Tarkoituksena on myös tulevaisuudessa jatkaa yhteistyötä Lapin ELY-keskuksen ja Lapin liiton kanssa tiiviisti.

WP4 & 6

Kasvatustieteiden ja taiteiden tiedekuntien tutkijat ovat niin ikään aloittaneet yhteistyön kevään aikana. Yhteistyö alkoi eettisen ennakkoarvioinnin valmistelulla, joka hyväksyttiin Lapin yliopistossa toukokuussa. Eettinen ennakkoarviointi on tärkeä ja perusteellinen työkalu tutkimuksen eettisten linjausten määrittämiseen, kun tehdään tutkimusta alaikäisten, alkuperäiskansan ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien parissa. Pitkän ja perusteellisen eettisen ennakkoarvioinnin jälkeen työpaketit pääsivät aloittamaan ensimmäisen työpajan jo toukokuun lopussa.

Kuva: Henri Mella

Työpakettien kuulumisia

WP4 & 6

Työpajaan osallistui kouluikäisiä lapsia ja nuoria, sekä ikäihmisiä yhdessä työpakettien tutkijatiimin kanssa. Työpajan teemoja olivat kestävä kehityksen tavoitteet, kierrätys, sekä paikalliset ympäristömuutokset ja vihreän siirtymän toimet. Toteutuksessa käytettiin taideperusteisia toiminnallisia menetelmiä kuten valokuvaamista. Työpajasta on tarkoitus kirjoittaa tutkimusartikkeli lasten ja nuorten äänen esille tuomisesta taideperustaisten tutkimusmenetelmien kuten valokuvaamisen ja piirtämisen avulla.

Työpaketeilla on suunnitteilla lisää työpajoja syksyllä 2024. Työpakettien edustajat professori Pigga Keskitalo, tutkijatohtori Rauni Äärelä-Vihriälä ja väitöskirjatutkija Siiri Paananen ovat osallistuneet mm. toisen STN-rahotteisen SISU-hankkeen Rovaniemen tulevaisuusperintöverstaan suunnitteluun.

WP5

Viidennessä työpaketissa järjestettiin hiljattain työpaja ja juhlittiin “The Significance of Sámi Rights: Law, Justice, and Sustainability for the Indigenous Sámi in the Nordic Countries” -teoksen julkaisua. Työpaketin vetäjän Dorothee Camboun mukaan kaksipäiväinen työpaja sisälsi hyviä keskusteluja ja se toi mukanaan arvokkaita oivalluksia ja inspiroivia ideoita.

Kuva: Dorothee Cambou

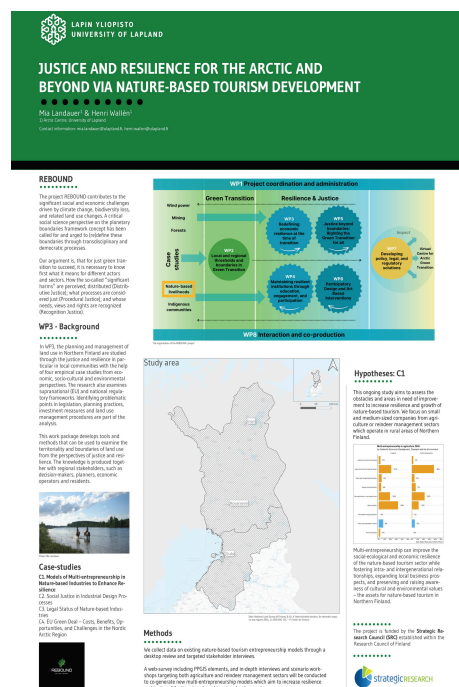
Arctic Congress Bodø 2024

REBOUND esitteli julisteitaan Arctic Congress Bodøssa, jossa yhteiskuntatieteilijät kokoontuivat keskustelemaan arktiseen alueeseen kytkeytyvistä ajankohtaisista tutkimusteemoista. REBOUNDin julisteet herättivät paljon mielenkiintoa Pohjois-Suomen maankäyttökysymyksiä kohtaan. Ensimmäisen julisteen olivat laatineet hankkeen johtaja Tanja Joona sekä hankkeen varajohtaja Pasi Rautio. Toisen julisteen takana olivat projektikoordinaattori Mia Landauer ja tutkija Henri Wallen. Tutkijatohtori Rauni Äärelä-Vihriälä kasvatustieteiden työpaketista esitteli samaisessa tapahtumassa WP4:n tutkimustavoitteita kongressin kasvatusalaan ja koulutukseen liittyvässä arktisen kestävän kehityksen osiossa.

Kiitos kaikille julisteiden äärellä pysähtyneille ja osiossa läsnä olleille antoisista keskusteluista!

Kuva: Juulia Tikkanen

EU:n arktinen foorumi kokoontuu Levillä vuonna 2025

EU:n arktinen foorumi ja alkuperäiskansojen dialogi järjestetään vuonna 2025 Kittilän Levillä, 25.-26. kesäkuuta.

Komission DG Maren yhteistyössä Lapin liiton ja Lapin yliopiston Arktisen keskuksen kanssa järjestämä EU:n arktinen foorumi tarjoaa tilaisuuden arvioida arktisen alueen viimeaikaista kehitystä ja keskustella tulevaisuuden haasteista. Foorumissa tarkastellaan EU:n arktisen politiikan viimeaikaisia saavutuksia ja pohditaan strategisia näkymiä tuleville vuosille. Alkuperäiskansojen dialogi tarjoaa mahdollisuuden keskustella arktisen alueen alkuperäiskansoihin vaikuttavista teemoista. REBOUND on mukana EU:n arktisessa foorumissa sivutapahtumassa vuonna 2025.

REBOUND-hankkeen johtaja Tanja Joona toteaa, että konferenssin saaminen Lappiin on merkittävä asia ja myös mahdollisuus koko Pohjois-Suomelle: - “Tämän tapahtuman kautta saamme laajasti näkyvyyttä arktista aluetta koskeviin kysymyksiin, joissa oikeudenmukaisuus, geopolitiikka ja kestävyysmurros ovat nyt ajankohtaisia”, hän toteaa.

Kuva: Tanja Joona

Kutsu REBOUND kylään!

Sidosryhmäyhteistyötä varten REBOUND-hankkeessa on kehitetty konsepti ”Kutsu REBOUND kylään!”, jonka avulla yhteistyötä on helppo aloittaa yhteisen kahvihetken ja tiedonvaihdon merkeissä. Konseptin avulla kuka tahansa toimija voi kutsua REBOUNDin tutkijoita kertomaan hankkeesta ja pohtimaan yhteistyön muotoja. Mikäli organisaatiosi haluaa kutsua meidät kylään tai haluat muuten vain kuulla konseptista, voit olla yhteydessä Juulia Tikkaseen ([juulia.tikkanen\(at\)ulapland.fi](mailto:juulia.tikkanen@ulapland.fi)).

Kutsu REBOUND kylään!

Kiinnostaako sinua oikeudenmukainen vihreä siirtymä pohjoisessa? Haluatko päästä vaikuttamaan vihreään siirtymään liittyviin kysymyksiin?

Kutsu REBOUND kylään! Yhteisen kahvihetken merkeissä voimme pohtia yhteistyön muotoja ja vaihtaa tietoa ja näkemyksiämme. Mikäli haluat kutsua REBOUNDin tutkijoita kylään, oletthan yhteydessä Lapin yliopiston Arktisen keskuksen tutkijaan Juulia Tikkaseen (juulia.tikkanen@ulapland.fi).

JUST TRANSITION-ohjelman muut hankkeet

Kotisivu

Kohti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta Oikeusjärjestelmän ja kestävyysmurroksen välistä suhdetta tarkasteleva tutkimushanke Kohti oikeudenmukaista kestävyysmurrosta Oikeusjärjestelmän ja...

 Relief Project

MUST

Hankkeen tavoitteiden kuvaus toiminnan alkaessa MUST luo uudenlaisen ihmisten ja toisten lajien tarpeita huomioivan lähestymistavan luontopohjaisten ratkaisujen kuten metsäalueiden ja puistojen...

 Suomen Akatemia

SI

SISU-tutkimushanke

Kohtuusratkaisuilla kohti sisukasta, vihreää ja oikeudenmukaista Suomea (SISU) SISU-tutkimushanke ottaa käyttöön kohtuusratkaisujen...

SISU-tutkimushanke /

Etusivu

ForTran on Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittama monialainen tutkimushanke, jossa etsitään yhdessä eri sektorien toimijoiden kanssa...

 ForTran /

Tulevia tapahtumia, joihin REBOUND osallistuu tänä vuonna:

- Sustainability Research and Innovation Congress, 10.-14.6.2024, Helsinki
- EISA Pan-European Conference on International Relations (PEC), 27.-31.8.2024, Ranska
- Vienna Anthropology Days, 23.-26.9.2024, Itävalta
- The Arctic Circle Assembly, 17.-19.10.2024, Islanti
- EnergIntell Conference, 24.-25.10.2024, Romania
- Maaseutugaala, 23.11.2024, Oulu (järjestäjänä MTK Pohjois-Suomi ry.)

Ollaan yhteydessä!

Johtaja
Tanja Joona
Tanja.Joona@ulapland.fi

Varajohtaja
Pasi Rautio
Pasi.Rautio@luke.fi

Projektikoordinaattori
Mia Landauer
Mia.Landauer@ulapland.fi